

DJEČJI VRTIĆ „BISTRAC“ OGULIN

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „BISTRAC“

OGULIN

RAVNATELJICA

Anita Domitrović, mag.praesc.educ.

rujan 2022. godina

DJEČJI VRTIĆ „BISTRAC“
OGULIN
KLASA: 601-02/22-02
URBROJ: 2133-77-22-358

Ogulin, 29. rujna 2022. godine

Na temelju članka 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) i članka 51. Statuta Dječjeg vrtića „Bistrac“ Ogulin na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića „Bistrac“ Ogulin na 19. sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića „Bistrac“ Ogulin održanoj 29. rujna 2022. godine donijelo je

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA

„BISTRAC“ OGULIN

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Gordana Puškarić, bacc.admin.publ.

OSOBNNA KARTA VRTIĆA

ŽUPANIJA:

Karlovačka

GRAD: Ogulin

ADRESA: Sveti Petar 41 D
47 300 Ogulin

E-MAIL: info@bistrac.hr

URL: www.bistrac.hr

Tel.: 047/ 522-001
Mob: 091/389 1000

MATIČNI BROJ: 020026367

OIB: 62663517127

OSNIVAČ: Grad Ogulin

GODINA OSNIVANJA:

1956.

RAVNATELJICA:

Anita Domitrović

MATIČNI OBJEKT: Sveti Petar 41 D, Ogulin

PODRUČNI OBJEKT: Petra Preradovića 23, Ogulin

SADRŽAJ:

1.	KURIKULUM ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	7
1.1.	O KURIKULUMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	7
1.2.	POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIČA "BISTRAC" OGULIN.....	9
1.2.1.	Za dijete.....	9
1.2.2.	Za roditelje.....	9
1.2.3.	Za prostorno, materijalno i vremensko okruženje.....	9
1.2.4.	Za ozračje.....	9
1.2.5.	Za stručni tim i odgojitelje.....	9
1.3.	NAČELA.....	10
1.3.1.	Organizacija poticajnog prostora i materijala.....	10
1.3.2.	Inkluzija djece s teškoćama u razvoju.....	12
1.3.3.	Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa.....	14
1.3.4.	Partnerstvo s roditeljima i s lokalnom zajednicom.....	14
1.3.5.	Vrijednosti.....	16
1.3.6.	Bitne zadaće.....	16
2.	PROGRAMI.....	17
2.1.	REDOVITI PROGRAM.....	17
2.1.1.	Cilj programa.....	17
2.1.2.	Način realizacije.....	17
2.1.3.	Nositelji programa.....	18
2.1.4.	Namjena i vremenik programa.....	18
2.1.5.	Način vrednovanja programa.....	18
2.2.	PROGRAM PREDŠKOLE.....	19
2.2.1.	Ciljevi programa.....	19
2.2.2.	Obilježja programa.....	19
2.2.3.	Nositelji programa.....	20
2.2.4.	Namjena i vremenik programa.....	20
2.2.5.	Način vrednovanja programa.....	20
2.3.	PROGRAM OPĆE IGRAONICE	20
2.3.1.	Ciljevi programa.....	20
2.3.2.	Obilježja programa.....	20
2.3.3.	Nositelji programa.....	22
2.3.4.	Namjena i vremenik programa.....	22
2.3.5.	Način vrednovanja programa.....	22
2.4.	PROJEKTI.....	22
3.	SMJER PROFESIONALNOG RAZVOJA STRUČNIH DJELATNIKA.....	23
4.	OSIGURANJE KVALITETE.....	24

O NAMA

Dječji vrtić „BISTRAC“ Ogulin je predškolska ustanova u kojoj se provodi rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu, a čiji je osnivač i vlasnik Grad Ogulin.

Ustanova u svom sastavu ima matični vrtić/objekt „BISTRAC“ Ogulin na adresi Sveti Petar 41 D te jedan područni objekt u ulici Petra Preradovića 23, Ogulin.

U vrtiću se provodi redoviti cjelodnevni:

10-satni program predškolskog odgoja i obrazovanja

U Dječjem vrtiću „BISTRAC“ Ogulin postoji 16 odgojnih skupina — 6 jaslčkih i 10 vrtićkih. Djelatnost vrtića je ostvarivanje programa njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane, te skrbi o djeci predškolskog uzrasta.

Vrtić provodi i kraće programe: program javnih potreba (predškola) i program u trajanju do tri sata (igraonica) za djecu koja nisu obuhvaćena organiziranim predškolskim odgojem, a za čije provođenje imamo suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Prema članku 23. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) rad s djecom predškolske dobi ustrojava se u jaslčkim i vrtićkim odgojnim skupinama. Program je napravljen sukladno svjetskim i nacionalnim temeljnim i pravnim aktima te dokumentima koji u Republici Hrvatskoj reguliraju prava i obveze osnivača, provoditelja i korisnika predškolskog programa.

Misija vrtića:

Vrtić kao mjesto istraživanja, otkrivanja i aktivnog učenja djece, koje djecu potiče na istraživanje, otkrivanje i rješavanje problema.

Vizija vrtića:

Vrtić kao mjesto zadovoljnog, veselog i kreativnog djeteta koji podržava cjelovit razvoj i osobnost svakog djeteta. Dječja kuća u kojoj se očituje zajedništvo djece, roditelja i svih djelatnika te osigurava poticajno okruženje za razvoj svih dječjih potencijala.

CILJEVI

Naš je cilj pomoći djetetu da se razvije u samopouzdanu, samostalnu, emocionalno senzibilnu, odgovornu, kreativnu i prije svega sretnu i zadovoljnu osobu. Ciljevi traže od nas kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima. Težimo razvijati kulturu ustanove kroz okruženje koje je funkcionalno, sigurno te da prostor djetetova odrastanja, igre i učenja bude oblikovano po mjeri djeteta. Kvalitetno prostorno materijalno okruženje nezaobilazna je pretpostavka kvalitete življenja, odgoja i učenja djece u vrtiću.

1. KURIKULUM ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

1.1. O KURIKULUMU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je novi dokument iz ovog područja koji polazi od postojećih nacionalnih dokumenata (Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991.), Konvencije o pravima djeteta (2001.), Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.), Smjernica za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.) i Priručnika za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.), primjera dobre odgojno-obrazovne prakse u Republici Hrvatskoj i svijetu te od znanstvenih studija o dosegima u području inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, publiciranih u posljednjih dvadeset godina. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve, generirane iz višegodišnjih iskustava razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića u Republici Hrvatskoj i dosega hrvatskih i međunarodnih znanstvenika u području teorije ranog i predškolskog odgoja.

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koje se kontinuirano propituje i unapređuje.

Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta — temelji se na dobrom razumijevaju djeteta — njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje

i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces.

Kurikulum našeg vrtića je teorijska osnova na kojoj se zasniva odgojno-obrazovni rad dječjeg vrtića, predstavlja osobnu iskaznicu vrtića i odraz naše vlastite odgojno-obrazovne filozofije.

Sadrži našu misiju i viziju, ciljeve, vrijednosti, načela, polazišta, definira naš program rada, smjer profesionalnog razvoja i osiguravanje kvalitete, vrednovanjem programa i drugih segmenata našeg rada.

1.2. POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA “BISTRAC“ OGULIN

1.2.1. Za dijete

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornog ponašanja u okruženju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta.

1.2.2. Za roditelje

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

1.2.3. Za prostorno, materijalno i vremensko okruženje

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost

- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- organizirani kutići aktivnosti koji podržavaju autonomiju djeteta i omogućuju i potiču socijalne interakcije

1.2.4. Za ozračje

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

1.2.5. Za stručni tim i odgojitelje

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse s naglaskom

1.3. NAČELA

Načela, koja čine vrijednosna uporišta, dio su bitne sastavnice kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma. Naša načela su:

1.3.1. Organizacija poticajnog prostora i materijala

Stvaranje pozitivne poticajne klime u vrtiću, važan je preduvjet za bogatstvo socijalnih interakcija djece, koje u njihovom cjelovitom razvoju imaju neprocjenjivu vrijednost. Organizacija prostora vrtića treba omogućavati slobodno kretanje djece i treba biti usmjerena promoviranju susreta, komunikacije i interakcija djece. Raznolika i bogata interakcija djece nije moguća u praznom, minimalno opremljenom prostoru, u zatvorenim i izoliranim prostorijama dnevnog boravka. Soba dnevnog boravka pripada djeci i zato ju

treba organizirati u skladu s njihovom prirodom. Zidovi bi trebali sadržavati njihove likovne uratke, plakate s prikazima njihovih projekata tako da ih djeca i svi oni koji dolaze u njihove prostorije uvijek mogu iznova gledati i iz njih učiti. Bogatstvo i promišljenost izbora materijala kojima djeca manipuliraju potiču ih na otkrivanje i rješavanje problema s kojima se susreću te im takvo okruženje omogućuje da sami postavljaju hipoteze, istražuju, eksperimentiraju, konstruiraju znanja i razumijevanja.

Nužna je raznovrsnost i stalna dostupnost materijala koji promoviraju neovisnost i autonomiju učenja djece. Sadržajno bogatstvo materijala nužno je jer djeci različitih interesa i razvojnih sposobnosti omogućuje različite izbore. Djeci je potrebna sloboda kretanja, veći prostor, uređen tako da više sliča radionicama, ateljeima, sobama opremljenim s mnoštvom raznovrsnih materijala, alata, sprava i sredstava koji djeci pružaju mogućnosti različite prilagodljivosti, transformacija, konstruiranja, građenja, istraživanja, igre i učenja jer djeca svoja znanja ne preuzimaju pasivno od okoline, već ih aktivno izgrađuju, tj. konstruiraju.

Okruženje šalje djetetu poruku o željenom, primjerenom ponašanju, o tome kako stupiti u interakciju s drugima i kako koristiti ponuđene materijale. Prikladno strukturiran prostor olakšava slobodu kretanja, kreativnu ekspresiju i učenje, a neprikladni ometa dječje aktivnosti, skraćuje dječju pažnju, povećava konflikte, nameće više pravila i odgojiteljevog dirigiranja. Dostupnost materijala, otvorene police, dohvatljive igračke povećavaju kod djece osjećaj vlasništva, kreativnog rješavanja problema, razmjenu materijala i dr. Djeca i odrasli ne doživljavaju i ne vide prostor jednako zbog razlike u perspektivi (razina pogleda, tjelesne proporcije, iskustvo...). Nužno je rukovoditi se dječjom perspektivom. Lakoća nadgledanja zbog niskih pregrada omogućuje odgojitelju uvid u dječje aktivnosti kako bi mogao podržati pozitivna ponašanja i spriječiti ona koja to nisu. Prostorno okruženje vrtića treba biti ugodno i što više nalikovati obiteljskom, jer djeca u njemu provode veliki dio svog djetinjstva. Obogaćivanje prostora obuhvaća i samoobogaćivanje djece. Ako se dijete ohrabri i stječe pozitivnu sliku o sebi kroz svakodnevna iskustva, ono je sklono samo napredovati, učiti i istraživati. Obogaćivanjem prostora raznim poticajima nastoji se poticati samoinicirano, samoorganizirano učenje djece, nastoji im se omogućiti da sve više upravljaju procesom vlastitog učenja i da preuzimaju odgovornost za njega. „Protočnost“ djece i nesmetano kretanje prostorom smanjuje mogućnost za konflikte, narušavanje aktivnosti drugih i povećava sigurnost djece, ukoliko je i organizacija odgojno-obrazovnog rada odgajatelja pravilno i precizno postavljena. Veliki prazni prostori omogućavaju trčanje, ali i fizičko sukobljavanje, ometanje drugih u kretanju, pa i osjećaj tjeskobe i sl.

Slobodno kretanje i tjelesne aktivnosti trebaju se odvijati na otvorenom i u za to namijenjenoj dvorani dok su ostali prostori vrtića namijenjeni prvenstveno spoznajnom, socijalnom i emocionalnom razvoju djece.

U našem vrtiću prostor je organiziran po centrima aktivnosti, a najčešći su:

- Centar likovnog izražavanja i stvaranja
- Centar početnog čitanja i pisanja
- Centar građenja i prostornog oblikovanja
- Centar društvenih igara
- Centar za odmor (mirni kutić)
- Centar za dramske igre
- Centar za manipulativne aktivnosti
- Centar za istraživačke aktivnosti
- Centar trenutno aktualne simboličke igre (centar trgovine, centar liječnika, centar frizera, centar kuhinje, pošta, tržnica, ljekarna, knjižnica,...)

Kada dijete ima mogućnost stupanja u interakciju s ostalom djecom u sigurnom, privlačnom okruženju, ono može graditi povjerenje u svoje sposobnosti u igri i stvarnom životu. Ovakvom organizacijom prostora u našem vrtiću omogućujemo djetetu da odabire one materijale i aktivnosti koje njemu odgovaraju, za koje ima najviše sklonosti i sposobnosti, djecu sličnih interesa, a prema istraživanjima je dokazano da ovakav raspored prostora značajno smanjuje agresivna ponašanja, sugerira im druženje u manjim skupinama i povećava samostalnost u izboru prostora i aktivnosti.

1.3.2. Inkluzija djece s teškoćama u razvoju

Opredjeljenje našeg vrtića je uvažavanje različitosti, a to između ostalog, podrazumijeva i prihvaćanje djece s posebnim potrebama s naglaskom na djecu s teškoćama u razvoju kao najranjivije skupine djece. Inkluzija kao vrijednost koju naš vrtić promiče podrazumijeva proces u kojem se djeca s teškoćama, bez obzira na stupanj i vrstu teškoća odgajaju i obrazuju u okruženju sa svojim vršnjacima, to je proces stvaranja osjećaja pripadnosti grupi u kojoj dijete s teškoćama boravi. Inkluzija se temelji na načelu da svaki pojedinac pripada društvu kojem na vlastiti način pridonosi, ona promovira toleranciju, pretpostavlja preobrazbu i promjenu cjelokupne zajednice, a ne samo odgojno-obrazovnih institucija. Rad u uvjetima inkluzije podrazumijeva pristup usmjeren na dijete,

njegove interese, sposobnosti, vještine i potencijale, a ne na njegove teškoće. Kakvoća uključenosti i napretka djece s teškoćama ovisna je o senzibilitetu odgojitelja, stručnih suradnika, ravnatelja i osnivača predškolskih ustanova za potrebe ove djece.

Sukladno tome djecu s teškoćama u razvoju uključujemo u redovne skupine, s time da djeci s težim i kombiniranim teškoćama nastojimo osigurati podršku pomoćnog radnika za njegu, skrb i pratnju, potičemo odgojitelje na kontinuirano stručno usavršavanje, prilagođavamo prostor specifičnim potrebama te djece, izrađujemo individualne odgojno-obrazovne programe za svako dijete s teškoćama te posebnu pažnju pridajemo suradnji s roditeljima te djece.

Dobrobiti za djecu s teškoćama u razvoju u uvjetima inkluzije mnogostruke su:

- ostvarivanje socijalnih interakcija odnosno druženje s vršnjacima koji im mogu biti uzori za različite vještine i ponašanja odnosno dobri modeli učenja,
- razvoj samopoštovanja i stvaranje pozitivne slike o sebi kroz društvene odnose i aktivnosti,
- odrastanje u sredini u kojoj dijete živi, hrabrost u traženju i primanju pomoći od drugih

Na taj se način i roditelji osjećaju prihvaćeno, znajući da im dijete ima jednake uvjete za rast i razvoj kao i ostala djeca te imaju više vremena za sebe i ostalu djecu. Dobrobiti za djecu bez teškoća su bolje razumijevanje teškoća u razvoju, razvoj osjetljivosti za potrebe drugih, razvoj empatije, pomaganje i uvažavanje različitih od sebe te razvoj tolerancije.

Kako bi inkluzija bila što uspješnija važno je imati pozitivne stavove u skupini i na razini vrtića oko uključivanja djeteta s teškoćama u razvoju u redovite programe. Također je važno osigurati kvalitetne, educirane i senzibilizirane, odgojitelje i osobne pomoćnike koji će boraviti s djetetom s teškoćama u razvoju i poticati njegove razvojne mogućnosti.

Osim osiguravanja materijalnih i fizičkih uvjeta rada, edukacija, motivacija za radom i dobra suradnja svih uključenih (osnivač, ravnatelj, stručni tim, odgojitelji, roditelji, vanjski stručnjaci) je najvažnija.

1.3.3. Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa

Pedagoška dokumentacija je sredstvo istraživanja odgojno-obrazovnog procesa, učenja i napredovanja djece koje pokazuje djeci, odgojiteljima, stručnim suradnicima i roditeljima što se u dječjem vrtiću radilo.

Praćenje djeteta je proces promatranja djeteta u igri i aktivnostima, bez uplitanja odgojitelja, s ciljem upoznavanja interesa, upoznavanja osobnosti, stilova učenja i sagledavanja stupnja razvoja djeteta. Prikupljene informacije temelj su budućeg planiranja rada, orijentacijska osnova za organiziranje aktivnosti djece ili pojedinog djeteta.

Važna uloga pedagoške dokumentacije je u evidentiranju postignuća odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića sa svrhom istraživanja, praćenja, vrednovanja i unapređivanja odgojno- obrazovnog procesa. Pedagoška dokumentacija je sredstvo za stvaranje društvenog i profesionalnog konteksta, osobu čini kompetentnijom jer joj olakšava uvid u svoju praksu u svoje procese učenja i povećava mogućnosti da o tome razgovara. Jedna od važnijih namjena dokumentacije je da pomogne odgojitelju da bolje razumije dijete, upozna način na koji ono razmišlja, što o nečemu zna i kako nešto razumije što konstantno vodi praksu u smjeru veće osjetljivosti na dijete. Pod dokumentiranjem aktivnosti u ovom kontekstu podrazumijevaju se dječji crteži, video snimke, audio snimke, fotografije, snimljene ili zapisane razgovore djece međusobno i djece s odgajateljima, te deskriptivno narativne bilješke.

Dokumentacija omogućuje odgojiteljima da podrže proces učenja djeteta na način da promišljaju moguće smjerove daljnjeg razvoja kurikuluma, poštujući smjer interesa djeteta. Dokumentacija pomaže djetetu da svoju ideju ili pretpostavku lakše prenese drugoj djeci, a druga djeca mu pomažu da tu ideju nadograđuje, mijenja i da postupno izgrađuje nove spoznaje. Dokumentacija omogućuje roditeljima da saznaju, ne samo što su djeca radila već i kako i zašto su nešto radila, da ne vide samo produkt već i proces dječjeg rada, da vide onaj dio života djeteta koji je njima obično nedostupan jer je izvana nevidljiv. Učenje je konstantno istraživanje i kao takvo mora biti vidljivo, a jedan od načina postizanja vidljivosti je pedagoška dokumentacija u kojoj je proces učenja dokumentiran na različite načine tako da se o njemu može diskutirati, raspravljati i interpretirati.

1.3.4. Partnerstvo s roditeljima i s lokalnom zajednicom

Vrlo nam je važno da s roditeljima budemo dobri partneri u odgoju njihove djece i zato tijekom pedagoške godine osmišljavamo i provodimo različite oblike suradnje s njima.

Na roditeljskim sastancima se roditeljima prezentiraju bitne informacije vezane uz rad i funkcioniranje Vrtića, a to je i mjesto gdje se odgojitelji i roditelji zajedno dogovaraju o aktualnim pitanjima vezanim uz Vrtić i grupu. U roditeljske sastanke se ponekad uključuju stručni suradnici s edukativnim predavanjima na određenu temu. Roditelje o redovnim događanjima u grupi te o ostalim važnim informacijama obavještavamo i putem oglasnih ploča skupine. Od prošle pedagoške godine uveli smo i komunikaciju putem viber grupe ili e-mail adrese za svaku odgojno-obrazovnu skupinu. Na oglasnim pločama često su i obavijesti o tome što se trenutno sakuplja. Naime, roditelji su nam važni partneri i u sakupljačkim aktivnostima: pozivamo ih da nam pomognu u sakupljanju određenih materijala koje planiramo koristiti u radu. To su razni pedagoški neoblikovani materijali iz kojih možemo stvarati nešto novo, nešto drugo. Time se potiče razvoj kreativnosti kod djece i njihov spoznajni razvoj, a osim toga odgajamo i njihovu ekološku svijest. Kako bi omogućili roditelju i djetetu zajedničko uživanje u procesu stvaranja u djetetovom vrtićkom okruženju, tijekom godine planiramo i stvaralačke radionice roditelja i djece (npr. za Uskrs, Božić, maskenbal ...). Naglasak tijekom radionica nije na produkt već na sam proces stvaranja i na suradnju roditelja i djeteta koja se tijekom tog procesa ostvaruje.

Više o svakodnevnom funkcioniranju djeteta u skupini te o njegovom cjelokupnom razvoju roditelji mogu doznati od odgojitelja tijekom individualnih konzultacija. Osim toga, tada je dobra prilika da roditelji i odgojitelji usporede svoje poglede na dijete, da odgojitelji dobiju dodatne informacije o ponašanju djeteta u roditeljskom domu te da zajedno dogovore odgojne postupke u određenim situacijama. U slučaju potrebe, na individualne razgovore uključuju se i članovi stručnog tima vrtića (pedagog ili zdravstveni voditelj) ili se, u dogovoru s odgojiteljima, roditelje poziva na savjetodavne razgovore s pojedinim članom stručnog tima. Predstavnik roditelja uključen je i u Upravno vijeće vrtića, čime su roditelji aktivno uključeni u sva relevantna pitanja upravljanja vrtićem.

Osim partnerstva s roditeljima, veliki naglasak stavljamo i na suradnju s lokalnom zajednicom jer smatramo da je važno da djeca već od predškolske dobi budu uključena u život zajednice. Suradujemo sa svim odgojno-obrazovnim ustanovama i organizacijama civilnog društva našeg grada, osobito s Gradskom knjižnicom i čitaonicom Ogulin, Ivaninom kućom bajke te s Pučkim otvorenim učilištem Ogulin.

Uz ove subjekte s područja grada, uspješno suradujemo i s ostalim predškolskim ustanovama iz okruženja i šire. Uključujemo se u većinu gradskih manifestacija (Dječji tjedan, Dani meda, Maškare...). Važno nam je da djeca od najmlađe dobi nauče biti aktivni članovi zajednice u kojoj žive te smatramo da ovakvim poticanjem suradnje odgajamo upravo takve,

aktivne, pojedince.

Partnerstvo s roditeljima i zajednicom potičemo i osiguravanjem javnosti našeg rada, koji je olakšan prvenstveno komunikacijom putem vrtićke internetske stranice.

1.3.5. Vrijednosti

Vrijednosti predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva u radu s djecom rane i predškolske dobi. One usmjeravaju odgojno-obrazovno djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti.

Temeljne vrijednosti Dječjeg vrtića „Bistrac“ Ogulin koje se trudimo zastupati kroz naš odgojno- obrazovni rad su:

- tolerancija
- uvažavanje različitosti
- kreativnost
- odgovornost
- samostalnost
- suradnja
- profesionalnost

1.3.6. Bitne zadaće

Svake godine u Godišnjem planu i programu određuju se bitne zadaće za pedagošku godinu. Bitne zadaće odgojno - obrazovnog rada Dječjeg vrtića Bistrac Ogulin rezultat su pomnog praćenja odgojno – obrazovnog rada, a ishodište nalaze u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

2. PROGRAMI

2.1. REDOVITI PROGRAM

Redoviti program se provodi u svim skupinama našeg vrtića kao cjelodnevni program. U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07,94/13,98/19) i podzakonskim aktima, na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZO, 2014.) i prilagođen je razvojnim potrebama djece, te socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

2.1.1. Cilj programa

Cilj nam je osigurati kvalitetne uvjete za optimalan razvoj djece od navršene jedne godine do polaska u školu i pomoći roditeljima u brizi za sigurnost i odgoj djece te da kao nadopuna obiteljskom odgoju brinemo očuvanju zdravlja, emocionalnoj stabilnosti, razvoju samostalnosti, kreativnosti i intelektualnih sposobnosti njihove djece.

Polazeći od spoznaje da je dijete vrijednost po sebi koja se prihvaća u svojoj osobitosti, postavljaju se primarne zadaće:

- zadovoljavanje osnovnih tjelesnih potreba i čuvanje djetetova života i zdravlja – za hranom, zrakom, kretanjem, boravkom u prirodi i dr.
- zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju – na način da se dijete osjeća voljeno, zbrinuto i prihvaćeno u svojoj skupini
- zadovoljavanje potrebe djeteta za raznolikom stimulacijom koju omogućuje doživljajima i predmetima bogata i promjenjiva okolina – poticanje stvaralačkih osobina koje dijete spontano pokazuje
- zadovoljavanje potreba uzajamnosti komunikacije – neverbalnim, a pogotovo verbalnim putem omogućiti djetetu da usvaja govor i druge oblike komunikacije

2.1.2. Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije sa djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika

Zbog pandemije izazvane virusom COVID-19 dužni smo pridržavati se svih uputa i mjera koje propisuje Hrvatski zavod za javno zdravstvo i naše nadležno Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Posredni, odnosno jednosmjerni oblik komunikacije s roditeljima provodit će se putem komunikacije na daljinu, putem e-mail adrese i viber grupe.

2.1.3. Nositelji programa

Programe provode educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i stručni suradnik.

2.1.4. Namjena i vremenik programa

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u dobi od 1 godine do polaska u osnovnu školu. Vrtić radi pet dana u tjednu, od ponedjeljka do petka. Matični i područni objekt rade od 6.00 do 16.30 sati. Organizacija rada u ljetnim mjesecima biti će u skladu s potrebama korisnika i trenutnoj situaciji odnosno broju djece.

2.1.5. Način vrednovanja programa

- kroz dnevna, tjedna, tromjesečna, godišnja planiranja i zapažanja
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i izvještavanje

Redoviti program našeg Vrtića temeljito je razrađen u Godišnjem planu i programu rada ustanove te je prilagođen aktualnim okolnostima i pedagoškim potrebama perioda u kojem se odvija.

2.2. PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Državnom pedagoškom standardu, Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole (NN 107/14) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je razvojnim potrebama djece, socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnoga rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu. U našoj ustanovi se za djecu polaznike redovnog programa (u godini prije polaska u osnovnu školu) program predškole provodi u sklopu redovitog programa, dok se za djecu koja nisu polaznici redovnog programa organizira kao kraći program dva do tri puta tjedno u poslijepodnevnim satima. Program u poslijepodnevnim satima provodi se u područnom objektu (P. Preradovića 23).

2.2.1. Ciljevi programa

- osigurati okruženje (prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, zbivanja, djelatnosti) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razviti svoje potencijale (tjelesne, emocionalne, socijalne i intelektualne mogućnosti)
- kroz zadovoljenje djetetovih aktualnih potreba i interesa, razviti samostalnost, steći znanja, vještine i navike koje će mu pružiti sigurnost nužnu za svladavanje školskog programa i djelovanje u promjenjivim životnim uvjetima

2.2.2. Obilježja programa

Program predškole je usmjeren poticanju tjelesne, emocionalne, intelektualne i socijalne zrelosti te razvoju samostalnosti djece predškolske dobi.

- a) Tjelesna zrelost – podrazumijeva primjerenu tjelesnu razvijenost, sposobnost svrhovitog, skladnog, koordiniranog korištenja svoga tijela za kretanje i baratanje predmetima.
- b) Emocionalna zrelost – očekuje se da dijete prije polaska u školu prepoznaje emocije, imenuje ih, na prihvatljiv način reagira u situacijama uskraćivanja pojedinih njegovih potreba i želja, ima razvijen i primjeren dobi stupanj kontrole emocija i tolerancije na frustraciju, ustraje u aktivnosti, te može bez teškoća biti dio dana odvojen od roditelja.

- c) Intelektualna zrelost – podrazumijeva razvoj govora, pažnje, mišljenja, inteligencije, orijentacije u prostoru i vremenu, prepoznavanje boja i matematičkih pojmova, razvoj grafomotoričkih vještina.
- d) Socijalna zrelost – vezana je uz emocionalnu zrelost, uspostavljanje odnosa s drugima, prilagođavanje društvenim pravilima i obvezama, usvajanje moralnih normi, sustava vrijednosti i ponašanja u svojoj okolini.
- e) Samostalnost – podrazumijeva brigu o sebi i svojim stvarima.

2.2.3. Nositelji programa

Program provode educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i stručni suradnik.

2.2.4. Namjena i vremenik programa

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece u godini pred polazak u osnovnu školu. Program predškole je obavezan za svu djecu u dobi prije polaska u osnovnu školu u trajanju od 250 sati. Period trajanja programa je od početka listopada do kraja svibnja tekuće pedagoške godine.

2.2.5. Način vrednovanja programa

- kroz dnevna, tjedna, tromjesečna, godišnja planiranja i zapažanja
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i izvještavanje

2.3. PROGRAM U TRAJANJU DO TRI SATA (IGRAONICA)

Ustanova ima verificiran program u trajanju do tri sata (igraonica) za djecu koja nisu uključena u redovni program.

2.3.1. Ciljevi programa

- pružiti djetetu mogućnost druženja, stvaranja socijalizacijskih osnova, međusobnog upoznavanja, otkrivanja i oduševljavanja u igri s pedagoški vrijednim materijalima
- omogućiti uspješno uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza te kvalitetnih odnosa s vršnjacima i odraslima u neposrednoj, poticajnoj sredini

2.3.2. Obilježja programa

Odgojno-obrazovni rad u programu igraonice temelji se na spoznajama o specifičnim osobitostima razvoja svakog djeteta.

Osnovna zadaća ovog programa je osigurati uvjete za:

- zadovoljavanje osnovnih tjelesnih potreba te čuvanje zdravlja i života djeteta
- zadovoljavanje potrebe za sigurnošću i ljubavlju drugih osoba s kojima se dijete susreće
- zadovoljavanje potrebe za raznolikom stimulacijom koju omogućuje doživljajima i predmetima bogata i promjenjiva okolina
- zadovoljavanje potrebe uzajamne komunikacije na relaciji dijete-dijete, dijete-odrasli
- poticanje na razvoj osjećaja samopouzdanja i pozitivne slike o sebi i svojim osobitostima
- poticati kod djeteta samostalnost i kompetenciju

Temelj rada je igra kroz koju će se ostvarivati navedeni zadaci u programu, graditi i razvijati različite intelektualne i druge mogućnosti djeteta:

RAZNOVRSNE IGRE

- funkcionalne
- simboličke
- igre građenja i konstruiranja
- igre s pravilima
- spontane igre
- društveno-zabavne igre
- svečanosti i tzv. priredbe

IZRAŽAVANJE I STVARANJE DJETETA

- pjevanje
- sviranje
- crtanje
- slikanje i modeliranje
- govorno i scensko izražavanje
- plesanje

ISTRAŽIVAČKO-SPOZNAJNE DJELATNOSTI

- manipuliranje predmetima
- promatranje
- namjerno učenje i vježbanje postupaka
- verbalno rješavanje problema

2.3.3. Nositelji programa

Program provodi educirana i stručno kompetentna odgojiteljica.

2.3.4. Namjena i vremenik programa

Program je namijenjen djeci od 3 do 5 godina koja nisu uključena u redovni program. Rad se organizira u mješovitoj odgojnoj skupini. Program se provodi po principu dva susreta tjedno po tri sata u poslijepodnevnom terminu. Period trajanja programa je od početka listopada do kraja svibnja tekuće pedagoške godine.

2.3.5. Način vrednovanja programa

- kroz dnevna, tjedna, tromjesečna, godišnja planiranja i zapažanja
- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i izvještavanje

2.4. Projekti

Projekt je temeljito istraživanje što ga djeca poduzimaju o određenom sadržaju kojem posvećuju svoje vrijeme, pozornost i energiju. Projekt uključuje tri faze. Tijekom prve faze djeca i odgajatelj odabiru temu istraživanja i razgovaraju o njoj. U drugoj fazi djeca obavljaju samostalna istraživanja i nakon toga izrađuju prezentacije svojih otkrića. Treća faza podrazumijeva razmjenu otkrića i spoznaja među djecom. Rad na projektu kao modelu provođenja odgojno-obrazovnog rada u Dječjem vrtiću Bistrac čini nas bogatijima, stvara kvalitetniji odnos s djecom te uvažava njihove potrebe i interese. Rad na projektu dobra je prigoda i za uključivanje roditelja i vanjskih čimbenika u odgojno - obrazovni proces. Svake godine odgojno-obrazovne skupine odabiru temu za projekt koju realiziraju tijekom pedagoške godine prema interesu djece.

Jedan od projekta u kojem sudjeluju sve odgojno – obrazovne skupine je:

Tjedan zdravlja u vrtiću

Svake godine u našem vrtiću obilježava se Svjetski dan zdravlja kroz mini projekt Tjedan zdravlja u vrtiću. Od najranije dobi nastojimo osvijestiti važnost i očuvanje zdravlja kako kroz pravilnu prehranu tako i kroz tjelesno vježbanje. Svake godine Tjedan zdravlja u vrtiću obilježi određena tema u koju se uključuju sve jasličke i vrtićke skupine. Način realizacije provoditi će se kroz predloženu temu od HZJZ te će se dokumentirati i poslati HZJZ gdje će i naš vrtić biti uključen u zajedničku brošuru. Očekivani ishodi su briga za vlastito zdravlje, pravilna prehrana

i tjelovježba. Odgojiteljice će usmjeravati djecu kroz planiranu tjednu temu, a način praćenja provoditi će se kroz praćenje zadovoljstva djece i dokumentiranje aktivnosti.

3. SMJER PROFESIONALNOG RAZVOJA STRUČNIH DJELATNIKA

Bitna misija obrazovanja je pomoći svakoj osobi da razvije svoj vlastiti potencijal da bi postala cjelovito ljudsko biće, preporučujući pristup „učiti kako se uči” tijekom čitavog života. Svakog pojedinca bi trebalo osposobiti za učenje tijekom njegovog životnog vijeka da bi bio u stanju kontinuirano se prilagođavati promjenjivom, složenom i međuovisnom svijetu. Pod stručnim usavršavanjem odgojitelja podrazumijeva se istraživanje i mijenjanje osobne prakse, što ovisi od angažmana odgojitelja i stručnog suradnika, i ima važne implikacije na njihov osobni razvoj.

Nastojat ćemo našim djelatnicima osigurati kontinuirano profesionalno učenje i razvoj. I dalje ćemo poticati stjecanje novih saznanja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz stručne skupove u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i ostalih organizacija, ali ćemo naglasak staviti na akcijska istraživanja kroz koje se propituje i istražuje praksa te poticati umrežavanje vrtića „zajednica koje uče“ i na taj način osigurati razmjenu znanja i zajedničko učenje. Pod akcijskim istraživanjem podrazumijevamo zajedničko refleksivno istraživanje, s ciljem razumijevanja i unapređivanja odgojno-obrazovne prakse.

Stručno usavršavanje usmjereno na istraživanje osobne prakse u vrtiću ne omogućuje samo prigode za individualni razvoj odgojitelja nego i mogućnosti za razvoj suradničkih odnosa i to ne samo u okviru jedne ustanove nego i šire, stvaranjem mreže suradničkih vrtića — profesionalnih zajednica koje uče. Zato učinkovita organizacija vrtića mora biti otvorena i uključivati u proces promjena sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa. Promjene se ne mogu obavljati izdaleka, odozgo, već moraju dolaziti iz ustanove i uključivati ljude koji će ih svakodnevno implementirati u praksi na razini svoje ustanove, a postupno i šire.

Također ćemo nastojati biti dionici šire profesionalne zajednice i aktivno sudjelovati na stručnim skupovima te dijeliti iskustva i saznanja s kolegicama iz struke i širom javnosti (preko naše web stranice).

4. OSIGURANJE KVALITETE

Pod osiguravanjem kvalitete podrazumijevamo vrednovanje našeg odgojno-obrazovnog rada što je vrlo složen proces. Razlikujemo unutarnji i vanjski sustav vrednovanja. Unutarnji podrazumijeva vrednovanje od strane dionika koji su direktno ili indirektno uključeni u odgojno-obrazovni proces, a vanjsko vrednovanje provode čimbenici izvan ustanove (NCVVO, instituti, udruge, ministarstvo, itd.). Smatramo da se kvaliteta može najbolje osigurati kombinacijom ova dva sustava. Kako bismo vrednovali, odnosno analizirali praksu i utvrdili njenu kvalitetu te odredili smjernice budućeg razvoja, bitna je refleksija i samorefleksija praktičara. Time se razvijaju refleksivni praktičari, koji sa svojim kolegama u kritičkom diskursu kreiraju pedagoški prostor i uvjete koji su potrebni za unapređivanje kvalitete rada.

Vrednovanje unutar ustanove vršiti ćemo od strane ravnatelja, odgojitelja i stručnog suradnika na osnovu timskog planiranja i odgojiteljskih vijeća, uvažavajući konkretne materijale, nastale u neposrednom radu s djecom (video zapisi, audio zapisi, fotografije i sl.). Odgojiteljice će voditi propisanu pedagošku dokumentaciju koja je ujedno materijal za vrednovanje. Na kraju godine, svi odgojno-obrazovni djelatnici pisat će izvještaj o radu svoje odgojne skupine te putem PPT prezentacija prezentirati svoje projekte i odgojno-obrazovni rad.

Važno nam je naglasiti da je osiguranje kvalitete odgojno-obrazovne prakse primjenjivo, ali to nije statično pitanje sa samo jednim točnim odgovorom. Kvaliteta se u odgojno-obrazovnoj ustanovi temelji na živoj razmjeni znanja i iskustva svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa te smo usmjereni k tome da je trajno unapređujemo. Utvrđivanjem, analizom i procjenom postojećeg stanja svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću tražit će najbolji način na koji će unaprijediti praksu i podići na još viši stupanj kvalitetu naše ustanove.